

سازمان حفظ نباتات
معاونت کنترل آفات
دفتر پیش آگاهی

دستورالعمل اجرایی

مدیریت شب پره تک نقطه ای ذرت (*Mythimna loreyi* Dup (Lep. , Noctuidae)

نام انگلیسی *loreyi leafworm*

محبوبه امیر نظری

خرداد ماه ۱۳۹۶

دستورالعمل شماره: ۹۶۰۹۲۲

اهمیت و ضرورت:

خسارت و تغذیه ی این آفت علاوه بر ذرت از روی گیاهان زیادی مثل برنج، گندم، جو، ارزن، یولاف، ذرت خوشه ای، نیشکر، نخود، لوبیا، یونجه، شبدر، چغندر، کتان، سویا و برخی از علفهای هرز نظیر مرغ، جو موشی و سوروف و علف هفت بند گزارش شده است در سالهایی که شرایط برای این حشره مناسب باشد و دشمنان طبیعی نیز به هر دلیلی فعال نباشند تراکم آفت زیاد و در مدت کمی مزرعه را نابود می کنند.

نحوه خسارت:

لاروهای جوان از لبه برگ ها تغذیه میکنند ولی در سنین بالاتر تمامی پهنک برگ را مورد تغذیه قرار می دهند. هر لارو در طول زندگی خود حدود ۴ گرم سبزینه را مورد تغذیه قرار می دهد. لاروهای سنین بالا در صورت کمبود غذا به صورت گروهی مهاجرت می کنند که به آنها Army worm گویند، از نسل ۳ و به بعد روی ذرت رفته و به تغذیه از برگ های ذرت و در سنین بالاتر از تمامی پهنک برگ می پردازد گل های نر و ماده را نیز مورد تغذیه قرار می دهد. لاروهای این آفت شب فعال بوده و بیشترین تغذیه را هنگام شب انجام میدهند و در طول روز درون غلاف برگهای ذرت و در شکاف زمین خود را پنهان می کنند و بندرت در حال تغذیه مشاهده میشوند برگخوار تک نقطه ای در شرایط آب و هوایی شهرستان ارومیه دارای ۳ نسل کامل بوده و لارو کامل به دیپوز رفته و زمستانگذرانی مینماید و در مناطق گرمسیر استان فارس از اواسط فروردین، در مناطق معتدل از نیمه اردیبهشت و در مناطق سردسیر از اواسط خرداد در طبیعت ظاهر میشوند. این حشره در مناطق گرمسیر ۴ نسل دارد لاروهای نسل اول از برگهای گندم و جو و علف های هرز گرامینه تغذیه نموده و نسل دوم از برگ های ذرت بهاره و گرامینه های هرز تغذیه مینمایند. نسل سوم از برگهای ذرت به خصوص ذرت های کشت دوم یا تابستانه که بعد از برداشت گندم و جو کشت میشود و همچنین برگ گرامینه های وحشی تغذیه مینمایند. نسل چهارم مصادف با اواسط مهر روی پاجوش های بوته های ذرت و بوته های کشت دوم که دیرتر سبز شده و دارای برگهای تازه هستند تغذیه می نماید. و باعث خسارت می گردند.

روشهای شناسایی:

حشره کامل پروانه های شب پرواز با بال های جلویی قهوه ای یا زیتونی با یک لکه کوچک سفید مشخص در وسط آنها، بالهای عقبی سفید کدر با حاشیه قهوه ای روشن و با رگبال های تیره دیده می شود. شاخک ها تیره و از نوع نخ و ش می باشد.

تخم ها کروی شکل و زرد رنگ به قطر ۰.۵-۰.۷ میلی متر که بصورت ردیفی روی برگ یا درون غلاف برگ ذرت و دیگر میزبان ها گذاشته شده. و توسط ترشحات سفید رنگ حشرات ماده پوشانده می شود.

لارو: لارو کامل به طول ۳۲-۳۶ میلی متر و رنگ زرد، صورتی یا سبز مایل به قهوه ای است. با خطوط خاکستری و صورتی در طرفین بدن. لاروهای این حشره قادرند در وضعیت کمبود غذا به صورت دسته جمعی از مزرعه ای به مزرعه دیگر حرکت کنند.

شغیره: شغیره برگخوار تک نقطه ای از نوع نیمه آزاد، به رنگ قهوه های تیره به طول ۱۶ تا ۱۸ میلی متر که در انتهای آن ۶ خار دیده میشود که ۲ خار بلند و درشت با نوک راست بوده و ۴ خار دیگر ظریف، کوچک، خمیده، و عصایی شکل است.

تصویر مراحل زیستی حشره کامل *Mythimna loreyi* ، تخم و لارو

روشهای پایش و ردیابی:

نظارت منسجم بر مزارع و بررسی مراحل رشدی آفت توسط اکیب های شبکه مراقبت و پایش آگاهی بسیار اهمیت دارد. می توان از تله های فرمونی جهت ردیابی و تایین تراکم جمعیت و تعیین زمان کنترل ه استفاده نمود.

کنترل زراعی و بهداشت گیاهی:

- انجام صحیح عملیات زراعی و بویژه کنترل علف های هرز داخل و اطراف مزارع با اهمیت بوده از آنجائیکه میزبان اولیه این آفت سوروف است و در مزارعی که تراکم این علف هرز بالا باشد خسارت زیادی وارد می گردد، از بین بردن علف های هرز میزبان درون مزارع و حواشی آن بسیار با اهمیت است.
- در مدیریت آفت فوق، توجه به اینکه حشرات شب پرواز بوده و نسبت به منبع نور گرایش مثبت دارند با اهمیت بوده و می توان از این موضوع برای شکار حشرات با استفاده از تله های نوری اقدام نمود.

کنترل بیولوژیکی:

- در زمینه کنترل بیولوژیک، با توجه به فعالیت بسیار خوب گونه هایی از مگس های Tachinidae و زنبورهایی از خانواده Braconidae و سن های شکارگر، پس از بررسی های تکمیلی امیدواری زیادی در به کارگیری این عوامل مفید علیه آفت وجود دارد.
- جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت کاربرد *Bacillus thuringiensis subsp. Kurstak* (Bt) در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می شود.

کنترل شیمیایی:

- با نظر کارشناس، استفاده از طعمه مسموم در مسیر حرکت لاروها در هنگام غروب و همچنین محلول پاشی با سم فوزالن EC ۳۵٪ به میزان ۳ لیتر در هکتار علیه لاروها توصیه می گردد.

منابع:

- امیر نظری. م. مومنی. ح. عربی. م. معروف. ع. نظام آبادی. ن. دستوارعمل اجرایی کنترل، آفات، بیماری هاو علف های هرز ذرت ایران، ۱۳۹۴، سازمان حفظ نباتات
- ناصری، م. ۱۳۷۵. بیولوژی شب پره ی برگخوار ذرت *Mythimna loreyi* DUP در منطقه ارومیه و معرفی دشمنان طبیعی آن و بررسی بیولوژی گونه های غالب دشمنان طبیعی. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه ارومیه.